

BELEIDSREGEL
LOKALE BEWEGWIJZERING
GEMEENTE STEIN 2014

Vastgesteld bij besluit van burgemeester en wethouders van 16 september 2014

Gepubliceerd in De Schakel op 12 november 2014

Inwerkingtreding op 17 november 2014

INHOUDSOPGAVE	PAGINA
Woord vooraf	3
1. Inleiding	
1.1 Aanleiding	4
1.2 Wat valt er onder lokale bewegwijzering	4
1.3 Uitgangspunten	4/5
2. Doelstelling en randvoorwaarden	
2.1 Doelstelling	5
2.2 Randvoorwaarden	5/6
3. Uitvoering en materiaalkeuze	
3.1 Inleiding	6
3.2 Uitvoering lokale objecten en voorzieningen	7/8/9
4. Selectie objecten en voorzieningen	
4.1 Inleiding	10/11
4.2 Selectiecriteria voor objecten	11/12/13/14
4.3 Afwijkingsbevoegdheid	
5. Methode van bewegwijzering	14
6. Aanpak, kosten en beheerplan lokale bewegwijzering	
6.1 Aanpak	14/15
6.2 Kosten	15/16
6.3 Beheerplan	16
7. Juridisch kader	
7.1 Beleidsregels	16
7.2 Publiekrecht	16
7.3 Privaatrecht	16
7.4 Handhaving	16

Bijlagen:

- I symbolen voor lokale en toeristisch-recreatieve objecten**
- II Criteria voor bewegwijzering**
- III inventarisatie en aanpak (ombouw) bewegwijzering**

Woord vooraf

Bewegwijzering vervult een essentiële functie voor de weggebruiker en de wegbeheerder. Door bewegwijzering kan de weggebruiker zijn plaats bepalen en vooral zijn weg vinden naar de bestemming. Bewegwijzering draagt daarom bij aan een vlotte en veilige verkeersafwikkeling.

Op de "gewone", wit op blauwe (utilitaire) bewegwijzering, bedoeld voor maatschappelijke bestemmingen, worden vaak vele andere (bijvoorbeeld toeristische) bestemmingen vermeld. Door voor toeristische doelen een eigen, wit op bruine kleurstelling te gebruiken, worden deze in één oogopslag herkenbaar. Dat voorkomt zoekgedrag en bijgevolg onveilig rijgedrag. Bovendien wordt hiermee aangesloten bij de kleurstelling die in de ons omringende landen wordt toegepast.

Deze beleidsregel gaat in op de utilitaire en toeristisch-recreatieve bewegwijzering. Toepassing van deze beleidsregel betekent dat de huidige bewegwijzering in Stein hier en daar aangepast moet worden.

Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Stein heeft tot heden geen beleid vastgesteld met betrekking tot bewegwijzering van lokale objecten. Verzoeken om een bepaald object (beter) bereikbaar te maken door bewegwijzering worden momenteel "op gevoel" beoordeeld. Voor het aanbrengen van lokale bewegwijzering wordt een mondelinge privaatrechtelijke toestemming verleend. Een contract of een andere regeling, waarin onder andere het eigendom, onderhoud, beheer en vervanging van de bordjes is opgenomen, ontbreekt. De bordjes worden door en voor rekening van de betreffende ondernemer of gemeente aangeschaft en bevestigd aan de door betrokken partijen in gezamenlijk overleg aangewezen verkeerspalen. Een pragmatische aanpak tot dusver.

Het is wenselijk om beleid te formuleren, zodat een duidelijke lijn kan worden getrokken. Nu steeds meer verzoeken binnenkomen voor met name toeristische objectbewegwijzering is de gemeente gebaat bij duidelijke regelgeving hieromtrent. Door criteria vast te stellen, kan, waar nodig, een aanvraag voor het aanbrengen of plaatsen van de bordjes gemotiveerd toegekend of afgewezen worden.

In deze beleidsregel wordt de lokale bewegwijzering behandeld. Alle andere bewegwijzering in de gemeente Stein is gebaseerd op een separate regeling. Zo is de gemeente Stein voor wat bijvoorbeeld de bewegwijzering naar bedrijventerreinen betreft aangesloten bij het systeem van Zuid Limburg, dat uit bedrijfsnummers bestaat. De onderhavige bedrijfsverwijzing, uitgevoerd door de ANWB, wordt voldoende geacht. Afzonderlijke bedrijven, anders dan toeristische bedrijven, worden niet bewegwijzerd.

De borden worden alleen geplaatst langs wegen die in beheer zijn bij de gemeente Stein. Deze beleidsregel heeft geen betrekking op verkeersborden, reclameborden (waarvoor separaat beleid geldt c.q. wordt voorbereid) en plattegrondborden.

1.2 Wat valt er onder lokale bewegwijzering

Bewegwijzering dient een logisch en samenhangend geheel te zijn. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen de "gewone", utilitaire bewegwijzering van de ANWB naar plaatsen, centra, industrieterreinen en dergelijke en de meer ondergeschikte bewegwijzering naar lokale objecten c.q. voorzieningen. In beide gevallen blijft de gemeente verantwoordelijk voor de bewegwijzering.

Onder de lokale bewegwijzering vallen verwijzingen naar objecten op lokaal niveau. Het gaat hierbij om utilitaire (van algemeen nut) en toeristische verwijzingen, die dus niet door de ANWB worden geregeld.

Onder utilitaire of de gewone bewegwijzering worden de verwijzingen naar objecten c.q. maatschappelijke voorzieningen en bestemmingen als gemeentehuis, politiebureau, begraafplaats, winkelcentrum, VVV kantoor en dergelijke begrepen.

Onder toeristische bewegwijzering gaat het bijvoorbeeld om attracties (Recreatiepark Steinerbos en zwembad) en hotels (van der Valk), maar ook om verblijfsaccommodaties en sportvoorzieningen.

1.3 Uitgangspunten

Deze beleidsregel is hoofdzakelijk gebaseerd op de CROW richtlijnen, met name de publicatie 262: Richtlijn toeristische bewegwijzering en publicatie 222: Richtlijn bewegwijzering. De door de CROW opgestelde richtlijnen hebben geen wettelijke status, maar zijn alleen adviserend.

Het algemene uitgangspunt komt er op neer dat geen aparte verwijzing wordt geplaatst zolang er op basis van de algemene geografische bewegwijzering (ANWB) kan worden gereden naar een geografische bestemming waar het object gelegen is of waarmee het object wordt geassocieerd.

Pas op het punt waar de route naar het object hiervan gaat afwijken, start de lokale verwijzing. Er wordt dus van grof naar fijn bewegwijzerd. Dit betekent ook dat bij voorkeur wordt verwezen naar bijvoorbeeld een sportcomplex in plaats van naar een individuele sportvereniging.

2. Doelstelling en randvoorwaarden

2.1 doelstelling

Hoewel veel auto's tegenwoordig vaak zijn uitgerust met een navigatiesysteem, is een goede bewegwijzering een aanvullende service aan bezoekers van Stein.

Het doel van deze beleidsregel is op een praktische wijze een leidraad te bieden de lokale bewegwijzering op een eenduidige wijze te organiseren, zodat een uniform straatbeeld ontstaat. Dit moet ertoe leiden dat bezoekers, zowel gemotoriseerd als fietsverkeer, veilig en eenvoudig hun bestemming kunnen bereiken. De bewegwijzering is vooral bedoeld voor die groep die de gemeente met de (vracht)auto, fiets, openbaar vervoer of wandelend, incidenteel bezoekt en de weg niet kent.

Bewegwijzering beperkt namelijk het zogenaamde "zoekverkeer", dat doorstromingsbelemmerend kan werken en verkeersonveilige situaties kan veroorzaken. Vooral op gebiedsontsluitingswegen, doorgaande wegen met een maximumsnelheid van 50 km per uur, mag zoekverkeer voor niet te veel oponthoud zorgen. Op (erf)toegangswegen, dit zijn de woonstraten met een maximumsnelheid van 30 km per uur, is enig oponthoud niet erg. Deze wegen zijn juist bedoeld en ingericht voor lagere snelheden. Hieruit volgt dus dat bewegwijzering met name belangrijk is langs gebiedsontsluitingswegen. Een goede lokale bewegwijzering kan ook een stimulans zijn voor de lokale economie en informeert op een doeltreffende manier over de recreatieve mogelijkheden die onze gemeente biedt.

2.2 Randvoorwaarden

Uit de doelstelling(en) kunnen de volgende randvoorwaarden worden gedestilleerd:

- **Uniformiteit**

De borden dienen uniform te zijn qua vormgeving, afmetingen en kleurstelling. Dit verhoogt de herkenbaarheid en zorgt voor een rustiger straatbeeld.

- **Leesbaarheid en begrijpelijkheid**

De informatie dient duidelijk leesbaar te zijn. Dit betekent dat de letters voldoende groot moeten zijn, er een goede contrastwerking dient te zijn en dat de borden ook bij duisternis moeten opvallen.

de aanduidingen op de bewegwijzering dienen voor een ieder begrijpelijk te zijn. Dit kan op twee manieren worden bewerkstelligd: enerzijds moeten de objectnamen zo worden omschreven dat de betekenis direct helder is, anderzijds kan worden gewerkt met algemeen geaccepteerde symbolen. Hierbij is de voorkeur voor korte krachtige, en dus, snel leesbare benamingen.

- **Ideale route**

Een object of voorziening dient te worden bewegwijzerd via de meest ideale (en zo mogelijk snelste) route, rekening houdend met de verkeersveiligheid.

Dit betekent dat verkeer zo veel als mogelijk via de gebiedsontsluitingswegen wordt geleid. Indien van toepassing wordt vervolgens via de (erf)toegangsweg(en) de meest gerichte route naar de bestemming bewegwijzerd. Hierbij worden gevoelige locaties, zoals basisscholen, zo veel als mogelijk vermeden.

- **Continuïteit**

De verwijzing naar een eenmaal in de bewegwijzering opgenomen voorziening of object dient te worden voortgezet totdat het betreffende doel is bereikt, of totdat de aanduiding niet meer noodzakelijk wordt geacht.

- **Minimalisatie aantal verwijzingen**

Het aantal wegwijzers per locatie en/of richting dient zo veel mogelijk te worden geminimaliseerd, zeker op kruispunten. Bij een te groot aantal verwijzingen is het aanbod aan informatie voor de weggebruiker niet meer op te nemen en verliest de bewegwijzering zijn waarde. Tevens komt de verkeersveiligheid dan onder druk te staan. Daarnaast kan het uiterlijk aanzien van de gemeente worden ontsierd door een veelheid aan bewegwijzeringborden op één locatie.

3. Uitvoering en materiaalkeuze

3.1 Inleiding

Voor de uitvoering van de bewegwijzeringborden is met name de CROW publicatie 262 "Richtlijn toeristische bewegwijzering" leidend. In deze publicatie worden uitgangspunten uiteengezet voor bewegwijzering op lokaal niveau.

Zoals reeds in 1.2 is aangegeven kan een onderscheid gemaakt worden tussen verwijzingen naar enerzijds de gewone of utilitaire (van algemeen nut) objecten c.q. voorzieningen en anderzijds de toeristisch-recreatieve objecten c.q. voorzieningen. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de inhoudelijke verschillen tussen deze categorieën.

Om de objecten en voorzieningen aan te geven wordt gekozen voor een strokenbord. Hierbij wordt elk object of voorziening, met de bijbehorende symbool en richtingspijl, vermeld op een afzonderlijke strook. De uiteindelijke wegwijzer wordt samengesteld door een reeks stroken te stapelen. Daarbij worden de stroken gegroepeerd naar categorie en richting. Dit levert de weggebruiker het meest overzichtelijke beeld op. Een voorbeeld hiervan is te zien in **figuur 1**.

In Stein wordt een groenwit bord gebruikt in plaats van een blauwwit bord

Figuur 1: voorbeeld bewegwijzering (Bron: CROW publicatie 262)

3.2 Uitvoering lokale objecten en voorzieningen

Kleurgebruik

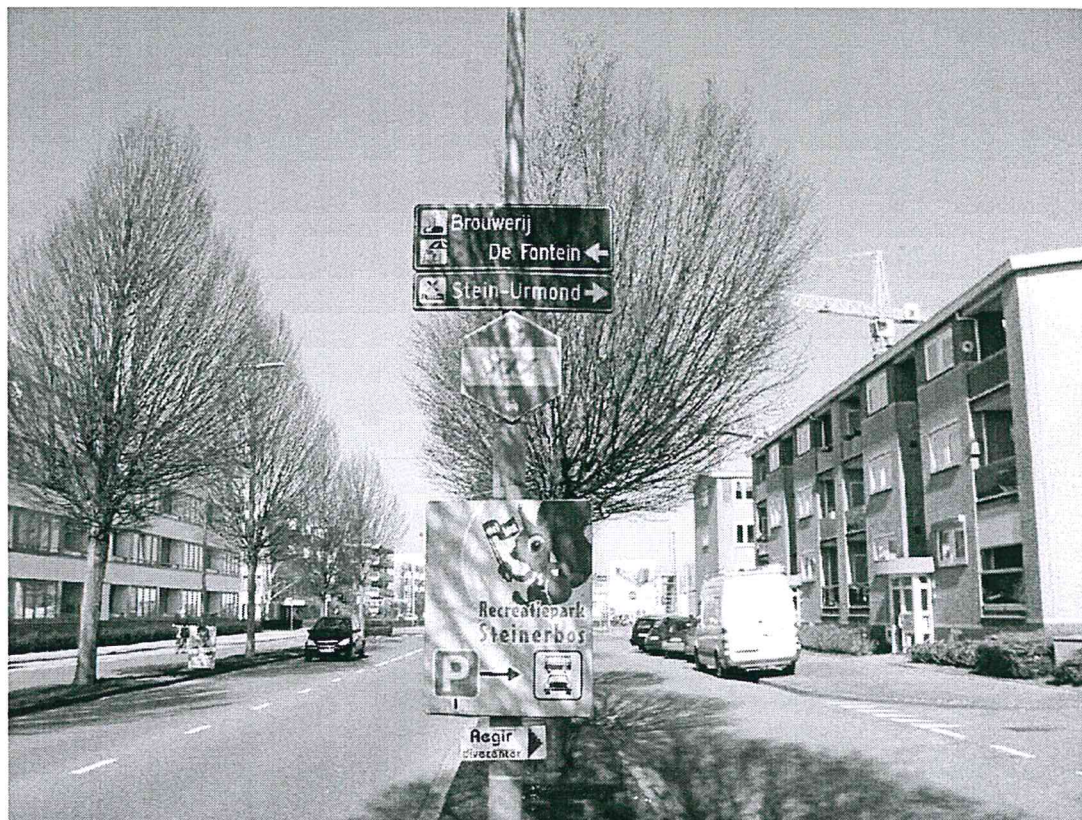
Utilitaire objecten

De wegwijzers voor lokale utilitaire objecten, zoals het gemeentehuis en een begraafplaats, zijn in de gemeente Stein, in tegenstelling tot de landelijk gangbare blauwwit uitvoering (van de ANWB), uitgevoerd in een groenwitte uitvoering met zwarte letters. Waarom in Stein is afgeweken van de gangbare kleuren is niet bekend.

Toeristisch-recreatieve objecten c.q. voorzieningen

Verwijzingen naar toeristisch-recreatieve objecten of voorzieningen worden vanwege de herkenbaarheid uitgevoerd in een kleurstelling die afwijkt van die voor de verwijzing naar utilitaire bestemmingen. In plaats van witte tekst op blauw (of in onze gemeente witte tekst op groen) wordt witte tekst op bruin gebruikt (zie figuur 3). Voor deze kleurstelling is gekozen vanwege de internationale afstemming. Hiermee wordt afgeweken van de in CROW-publicatie 222 voorgeschreven kleurstelling (blauwwit) voor toeristische doelen.

(boven toeristische bewegwijzering; daaronder bordje groenmetropool en eigen bord Steinerbos);

Voor alle objecten of voorzieningen geldt het volgende:

Symbolen

Voor de bewegwijzering van objecten en voorzieningen is een groot aantal symbolen ontwikkeld. Dit zijn gestileerde beeldkenmerken voor voorzieningen. Elk symbool c.q. pictogram geeft aan onder welke categorie het object valt. Veel van deze symbolen worden internationaal gebruikt. De gehanteerde symbolen staan in bijlage I. Het is geen limitatieve opsomming van symbolen c.q. pictogrammen.

Opschriften

Opschriften en teksten worden bij voorkeur uitgevoerd in het lettertype ANWB-Uu. Dit lettertype combineert uitstekende leesbaarheidseigenschappen met een gunstig ruimtebeslag. De opschriften beginnen met een hoofdletter en bestaan verder in principe uit kleine letters. De lengte van de tekst wordt zo kort mogelijk gehouden. Bij te lange opschriften wordt de tekst over twee regels verdeeld. Op de borden wordt retro - reflecterend materiaal toegepast. Buiten de bebouwde kom wordt minimaal klasse II materiaal gebruikt, binnen de bebouwde kom klasse III materiaal.

Materialen

De materialen dienen te voldoen aan de norm NEN 3381.

Ondersteuningsconstructie

Stroken worden bij voorkeur bevestigd aan bestaande lichtmasten of (verkeer)palen. Op deze manier wordt voorkomen dat allerlei nieuwe palen dienen te worden geplaatst. De hoogte tussen de onderkant van het bord en het maaiveld is afhankelijk van de locatie. De streefwaarden zijn als volgt:

- boven de berm: 1.50 meter
- boven trottoir: 2.50 meter
- boven fietspad: 3.50 meter
- boven rijbaan: 4.50 meter

Afmetingen borden

Objectwijzers komen in twee varianten voor. Een- en tweeregelig bord. Waar mogelijk is het wenselijk zoveel mogelijk gebruik te maken van eenregelige borden. Een eenregelig strokenbord biedt plaats voor een opschrift van 12 á 15 letters. Indien een langer opschrift nodig is dan wordt de tekst op twee regels geplaatst. Lange opschriften moeten zoveel mogelijk vermeden worden in verband met de leesbaarheid en overdaad aan informatie.

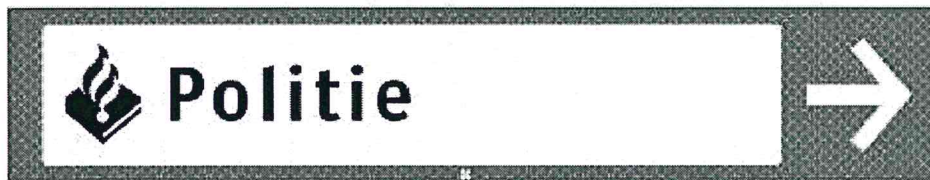
Tabel 3. Onder bordafmetingen en letterhoogten van richtlijn toeristische bewegwijzering in publicatie CROW 262.

4. Selectie objecten en voorzieningen

4.1 Inleiding

In de onder 1.3 genoemde publicatie 262 “Richtlijn toeristische bewegwijzering” wordt een onderscheid gemaakt tussen verwijzingen naar enerzijds lokale objecten (utilitair) en anderzijds naar toeristisch-recreatieve objecten.

Lokale utilitaire objecten of voorzieningen (vaak openbaar en van algemeen nut) trekken regelmatig veel (vreemd) verkeer aan. Voorbeelden zijn een gemeentehuis, politiebureau en NS station (bijvoorbeeld station Beek-Elsloo). De utilitaire bewegwijzering is doorgaans herkenbaar aan een wit op blauw bord met zwarte tekst en een zwart symbool (figuur 2). De bewegwijzering van de ANWB uitgezonderd heeft Stein in het verleden gekozen voor een wit op groen bord.

Figuur 2

Toeristisch-recreatieve objecten en voorzieningen zijn door de aard, omvang en wijze van beheer ingesteld op bezoek door recreanten en/of toeristen. Voorbeelden zijn een pretpark, recreatieplas of dierentuin. Of de objecten en voorzieningen al dan niet commercieel worden geëxploiteerd, is uit het oogpunt van de bewegwijzering niet of minder van belang. De toeristische bewegwijzering is herkenbaar aan de witte letters op een bruine achtergrond met zwarte symbolen op een witte achtergrond (figuur 3).

Figuur 3

4.2 Selectiecriteria voor objecten

De gemeente Stein heeft een beperkt aantal te verwijzen objecten. Dat neemt niet weg dat een bordenveld voorkomen moet worden en dus een selectie van te bewegwijzeren objecten gemaakt moet worden en de frequentie van het bewegwijzeren zoveel mogelijk beperkt moet zijn.

In principe komen objecten in aanmerking voor bewegwijzering indien het (relatief) veel en onbekend (vracht)verkeer aantrekt.

a. Lokale utilitaire objecten

Bedrijventerreinen en winkelcentra van enige omvang worden bewegwijzerd via de ANWB bewegwijzering. Indien deze bewegwijzering ontbreekt zullen deze bestemmingen door lokale utilitaire bewegwijzering bewegwijzerd worden. Bedrijven anders dan toeristische bedrijven (zoals afzonderlijke bedrijven, onderwijs- en maatschappelijke instellingen worden niet bewegwijzerd.

De hierna volgende maatschappelijke voorzieningen en bestemmingen (van algemeen nut), die relatief veel en onbekend verkeer (kunnen) aantrekken, komen in beginsel voor verwijzing in aanmerking, indien deze niet reeds door de ANWB worden verwezen.

- Begraafplaats/crematorium
- Gemeentehuis
- Gemeenschapshuizen/zalen
- Winkelcentra
- Industrierreinen/bedrijventerreinen
- Huisartsenpost
- Parkeerterrein of –garage
- NS Station

Sportvoorzieningen ressorteren volgens het CROW onder toeristische bewegwijzering. Geadviseerd wordt echter om de bestaande verwijzingen in Stein naar sportvoorzieningen zonder winst oogmerk in Stein te handhaven c.q. onder te brengen bij de utilitaire bewegwijzering. Dit betekent bijvoorbeeld dat de groenwitte bordjes die verwijzen naar bijvoorbeeld de VV De Ster en VV Haslou niet vervangen hoeven te worden maar de verwijzing naar manege 't Hetjen en het Schietsportcentrum Stein wel (voor rekening van de betreffende ondernemer). Wel moet gestreefd worden naar de verwijzing van sportaccommodaties in plaats van naar individuele verenigingen. Zo zou de verwijzing naar VV Haslou vervangen moeten worden door sportpark of –complex Haslou.

Gemeenschapshuizen (maar ook de fanfarezaal in Berg of het schutterslokaal in Urmond) en zorginstellingen worden vaak niet bewegwijzerd vanwege het feit dat deze weinig onbekend verkeer aantrekken. Geadviseerd wordt deze wel op te nemen onder utilitaire bewegwijzering.

Een separate bewegwijzering vormt het verwijsbord naar het watertappunt van de WML/gemeente Stein in de Maasband (fietsroute). In de Maasband zijn 3 verwijsborden geplaatst op burgerinitiatief en op kosten van het dorpsbudget.

In bijlage II zijn de objecten/voorzieningen in de gemeente Stein opgenomen die reeds bewegwijzerd zijn, in dit geval door de groenwitte bordjes, alsmede de objecten die nog in aanmerking komen voor bewegwijzering. Ook is in deze bijlage de ombouw van bordjes meegenomen (van lokale naar toeristische bewegwijzering en vice versa).

In bijlage III zijn de criteria voor bewegwijzering opgenomen. Bij aanvragen voor bewegwijzering geven de daarin opgenomen schema's duidelijkheid of de aanvraag gehonoreerd wordt en welke objecten c.q. voorzieningen in aanmerking komen voor bewegwijzering. Aanvragen worden op deze wijze evenwichtig en objectief beoordeeld.

b. Toeristisch-recreatieve objecten c.q. voorzieningen

Objecten c.q. voorzieningen komen alleen in aanmerking voor toeristische verwijzing indien deze (gedeeltelijk) toegankelijk zijn voor toeristen, recreanten en passanten. Om voor permanente verwijzing in aanmerking te komen moet het object jaarlijks gedurende een vaste periode van 6 maanden geopend zijn.

Het gaat in deze beleidsregel om objecten of voorzieningen met een lokaal karakter. Toeristisch-recreatieve objecten met een (inter) nationaal karakter, zoals de Efteling, en objecten met een bovenlokaal karakter, zoals grote musea en dierentuinen, (kunnen) worden geïntegreerd in de algemene bewegwijzering van de ANWB.

Zo kan het recreatiepark Steinerbos als bovenlokaal bestempeld worden en geïntegreerd worden in de algemene bewegwijzering van de ANWB.

Voorbeeld integratie in ANWB bewegwijzering, ook geschikt voor het Recreatiepark Steinerbos

Bij de toeristisch-recreatieve bestemmingen worden een aantal categorieën onderscheiden:

- Groepsaccommodatie (bijv. jeugdherberg, kampeerboerderij)
- Horecavoorziening (bijvoorbeeld hotel, motel, restaurant)
- Recreatieve voorziening (bijv. dagrecreatieterrein, dierentuin, museum)
- Sportvoorziening* (bijv. sportpark, sporthal, stadion, zwembadcomplex)
- Verblijfsrecreatie (bijv. camping, bungalowpark)

* verwezen wordt naar pagina 12, 1^e alinea.

Naast de genoemde voorbeelden komen ook bijvoorbeeld de volgende objecten c.q. voorzieningen in beginsel in aanmerking voor verwijzing:

VVV/Toeristisch informatiepunt

Toeristische overstappunten

Fiets- en voetveren

Bed & Breakfast

Molens (mits toegankelijk en van cultureel en maatschappelijke waarde)

Kapellen/Kerken (mits openbaar en toegankelijk en van religieuze of historische waarde)

(Eet)cafés, brasseries e.d. worden in veel gemeenten niet bewegwijzerd, omdat zij niet direct gezien worden als een meerwaarde voor het toeristisch recreatief verkeer. Voor deze gelegenheden zijn echter wel symbolen opgenomen in bijlage I.

Vanwege het beperkt aantal voorzieningen in de gemeente Stein bestaat geen bezwaar tegen het inwilligen van verzoeken om bewegwijzering naar deze objecten mits zij, naast bovengenoemde criteria, plaats bieden aan minimaal 25 gasten en minimaal drie dagen per week toegankelijk zijn voor publiek. Verder vallen deze objecten onder "horecavoorzieningen". Onder horecabedrijven worden die bedrijven verstaan die onder de branchecodering horeca van de Kamer van Koophandel vallen.

In Stein zijn geen (belangrijke) voorzieningen, zoals het Steinerbos, opgenomen in de algemene ANWB - bewegwijzering. Daarom wordt deze voorziening in deze beleidsregel behandeld.

4.3 afwijkingsbevoegdheid

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Stein is bevoegd in bijzondere gevallen van deze beleidsregel af te wijken. Het spreekt voor zich dat afwijkingen beperkt moeten blijven om te voorkomen dat er rechtsongelijkheid ontstaat.

5. Methode van bewegwijzering

Stap 1 startpunt bewegwijzering

Eerst volgt men de ANWB bewegwijzering naar de plaats van bestemming en op het moment dat men deze weg moet verlaten krijgt men op het juiste moment een verwijzing. Dit vindt hoofdzakelijk plaats op de gebiedsontsluitingswegen die leiden naar de diverse kernen.

Per object of voorziening wordt bekeken hoeveel regionaal (onbekend) verkeer het aantrekt. Het gemeentehuis bijvoorbeeld trekt relatief weinig regionaal verkeer aan, terwijl de begraafplaats veelal grote groepen onbekend verkeer kan aantrekken. Objecten of voorzieningen met een relatief lage verkeersaantrekkende werking worden later op het wegennet bewegwijzerd, terwijl objecten of voorzieningen met een relatief grote verkeersaantrekkende werking vanaf de gemeentegrens worden bewegwijzerd (vanaf de toegangswegen). Op deze manier wordt zoekverkeer zoveel mogelijk voorkomen.

Stap 2 ANWB bewegwijzering

Vanaf de vertrekpunten in stap 1 wordt de bewegwijzering gestart tot aan de locatie van het object of voorziening. De ANWB-bewegwijzering is hierin leidend. Indien ANWB bewegwijzering aanwezig en bruikbaar is voor het te verwijzen object of voorziening, dan wordt zoveel mogelijk van de ANWB bewegwijzering gebruik gemaakt. Zodra de te verwijzen route afwijkt van de ANWB bewegwijzering, dan neemt de lokale bewegwijzering het op het juiste moment over.

Stap 3 De meest logische en wenselijke route

Zodra de lokale bewegwijzering start, wordt gekeken naar de meest logische en wenselijke route. Woonstraten worden zoveel mogelijk vermeden en waar mogelijk wordt via de gebiedsontsluitingswegen bewegwijzerd. Alleen op beslispunten waar van de doorgaande route moet worden afgeweken (zoals kruisingen) wordt bewegwijzering geplaatst.

6. Aanpak, kosten en beheerplan lokale objectbewegwijzering

6.1 aanpak

Met inachtneming van deze beleidsregel is een (eerste) inventarisatie gemaakt van de objecten die reeds een verwijzing hebben of die mogelijk voor een verwijzing in aanmerking komen in de gemeente Stein. In bijlage II is een (niet limitatief) overzicht opgenomen van bestaande en potentiële objecten en de aanpak c.q. ombouw van borden conform nieuw beleid.

Een ondernemer of organisatie dient een aanvraag in voor lokale bewegwijzering. De gemeente toetst de aanvraag aan de criteria en geeft – mits voldaan wordt aan de criteria - toestemming de verwijfsborden aan te (laten) brengen op de door de gemeente aan te wijzen verkeerspalen.

Ook voor herstel/vernieuwing/onderhoud fungeert de gemeente als eerste aanspreekpunt. Indien blijkt dat een verwijzingsbord vervangen moet worden wordt de desbetreffende ondernemer of organisatie hiervan op de hoogte gesteld.

Om er voor te zorgen dat de verschillen in onderhoudsstaat van de verwijzingsborden niet te groot worden, wordt voorgesteld om de borden door de gemeente te laten onderhouden.

Bestaande borden die niet voldoen aan de in deze gestelde eisen moeten worden vervangen. Dit hoeft niet onmiddellijk te gebeuren, maar geadviseerd wordt de borden te vervangen als:

- de technische levensduur is bereikt;
- een of meer borden aan dezelfde ondersteuningsconstructie worden vervangen;
- een bedrijf van eigenaar verandert of ophoudt te bestaan.

Kortom de gemeente heeft de regie bij het aanbrengen, herstel, vernieuwing c.q. vervanging en onderhoud van de bewegwijzering.

Met elk bedrijf c.q. onderneming (alleen commercieel van aard, dus met winst oogmerk) wordt een overeenkomst inzake deelname aan bewegwijzering gesloten. Deelname is in beginsel voor 10 jaar. De borden zijn niet het eigendom van de ondernemer, maar het eigendom van de grondeigenaar.

6.2 Kosten

In het algemeen kan voor de regeling van de kosten voor plaatsing, onderhoud en verwijdering van objectbewegwijzering worden verwezen naar de Wegenverkeerswet 1994, hoofdstuk VIII Kosten, artikel 152 t/m 157. Dit betekent dat normaal de kosten voor plaatsing of verwijdering ten laste van de wegbeheerder, in dit geval de gemeente, komen.

In afwijking hiervan wordt in de gemeente Stein na het van kracht worden van deze beleidsregel het volgende toegepast:

Voor zowel de lokale utilitaire en toeristische bewegwijzering neemt de gemeente alle kosten die gepaard gaan met de verwijzing voor haar rekening, tenzij de objectbewegwijzering commercieel van aard is.

Het betreft de volgende (netto)kosten(posten), prijspeil 2013:

- ophangingconstructie (€ 150)
- borden (€150 per bord)
- onderhoud (€ 25 per bord; 1 á 2 x per jaar)
- verwijdering (€25 per bord)

Het onderhoudsbedrag wordt eenmaal per 5 jaar betaald door de ondernemer. Indien blijkt dat een verwijzingsbord vervangen dient te worden, draagt de gemeente zorg voor vervanging, en worden de kosten daarvan doorgerekend naar de ondernemer. Hierover vindt vooraf overleg plaats tussen ondernemer en gemeente.

De uitvoering ligt in handen van de afdeling BORA buiten/binnen.

6.3 Beheerplan

Een en ander zal nader uitgewerkt worden in een beheerplan in 2015/2016.

7. Juridisch kader

7.1 Beleidsregels

Op grond van artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht kan een bestuursorgaan beleidsregels vaststellen met betrekking tot een hem toekomende bevoegdheid. Het vaststellen van onderhavige beleidsregels voor bewegwijzering is een collegebevoegdheid. Deze bevoegdheid is gebaseerd op artikel 2:10A van de APV, die hieronder aan de orde komt.

7.2 Publiekrecht

De APV vormt hoofdzakelijk het juridisch kader om bewegwijzering te reguleren. Het betreffende artikel van de APV is artikel 2:10A "Voor het plaatsen van voorwerpen op of aan de weg in strijd met de publieke functie van de weg". Op grond van dit artikel is het verboden om voorwerpen op of aan de weg te plaatsen in strijd met de publieke functie ervan. Hieronder vallen zaken als reclame of particuliere bewegwijzering.

Het college kan besluiten om ontheffing te verlenen. Dit kan bijvoorbeeld voorkomen als de bereikbaarheid van een bedrijf vanwege wegwerkzaamheden beperkt is. Het gaat dan vooral om tijdelijke situaties. In deze gevallen ligt het voor de hand om binnen alle redelijkheid hieraan goedkeuring te verlenen.

In het geval van de wens voor permanente bewegwijzering dient te worden gekeken naar voorliggende beleidsregel. De gemeente Stein beoordeelt of een verzoek past binnen de beleidsregel. De gemeente zorgt voor eventuele plaatsing van de bebording conform de vastgestelde richtlijnen op het gebied van uitvoering en materiaalkeuze.

7.3 Privaatrecht

In nagenoeg alle gevallen is de gemeente eigenaar van de grond waarop de objecten staan en kan uit dien hoofde haar privaatrechtelijke rechten laten gelden. Geadviseerd wordt de zaak op privaatrechtelijke basis te blijven regelen door middel van een schriftelijke regeling in de vorm van een brief of overeenkomst, een en ander ter waarborging van beider belangen. De gemeente wordt overigens eigenaar van de borden omdat dat de borden in de openbare ruimte worden geplaatst, langs wegen die in eigendom zijn van de gemeente.

Indien gronden in eigendom zijn bij particulieren en andere overheidsinstanties heeft de gemeente de hierboven omschreven bevoegdheid niet.

7.4 Handhaving

Tegen bewegwijzering die is geplaatst in afwijking van deze beleidsregel en afwijkt van de eisen die aan de betreffende objecten worden gesteld, wordt opgetreden.

Er zal controle en toezicht moeten plaatsvinden om te constateren of overtredingen voorkomen. Vervolgens zal (in veel gevallen) worden geprobeerd om door middel van overleg een einde te maken aan de overtreding. Als dit niet lukt, kunnen handhavingmiddelen worden toegepast.

Handhaving is echter geen doel op zich, maar een middel om beleidsdoelen te realiseren, wanneer de naleving uitblijft. Dit beleidsdoel van de gemeente is om te zorgen voor de kwaliteit van de leefomgeving en het tegengaan van verrommeling.

BIJLAGE 1 – OVERZICHT SYMBOLEN OBJECTBEWEGWIJZERING

1	Appartement	37	Fiets en loopplaats	77	Trantheelving
2	Bank	38	Licht	78	Trappenhuis
3	Bar	39	Monetaire	79	Trekkerhuis
4	Bedrijfsverreken	40	Minicamping	80	Tuincentrum
5	Begrindplaats / vermindering	41	Molen	81	Uitgang
6	Beladingsmaat	42	Monument	82	Uitzichtpunt
7	Bezoekerscentrum / informatiecentrum	43	Museum	83	Velling
8	Bioscoop	44	Museumspoorwiel	84	Vergaderkamer
9	Bioscoop	45	Natuurreservaat	85	Vliegvlucht
10	Binnengedwone	46	Overstapcentrum	86	Vuelingstunnel
11	Café	47	Parkkeergaag	87	Vestover
12	Commercieel	48	Parkcentrum	88	VVV-kantoor
13	Concertcentrum / park	49	Park en Rijkstasjon / hulle	89	Wandelen met beginpunt
14	Conferentiecentrum	50	Partycentrum	90	WC
15	Dierentuin	51	Picknickplaats	91	Winkcentrum
16	EHBO-post / Ziekthuis	52	Poliastore	92	Winkelen met beginpunt
17	Erfschikking	53	Tankstasjon	93	Zwembad
18	Fietskenn	54	Poststasjon	94	Zwembad overdekt
19	Fotografisch interessante situatie	55	Piepark		
20	Golfcentrum	56	Raadhuis		
21	Groepsaccommodatie	57	Recreatieroom		
22	Houtveld	58	Restaurant		
23	Hospital / Ziekthuis	59	Roboelgeenkelik		
24	Hotel	60	Rondvaartwiel		
25	Huiskantoor	61	Ruiterpad / -route		
26	Huiskantoor	62	Schaatsbaan		
27	Informatiepunt	63	Schaatsbaan overdekt		
28	Jachthaven	64	Snackbar		
29	Jachthaven	65	Speeltuin		
30	Kampeerboordrij	66	Speeltuin overdekt		
31	Kampeercentrum	67	Sportbaan		
32	Kampeercentrum	68	Sportpark		
33	Kampeercentrum	69	Stadion		
34	Kastel	70	Stadion		
35	Kerk	71	Strand		
36	Kunstoord	72	Supermarkt		
		73	Surplus		
		74	Telefoon		
		75	Tennispark		
		76	Theater		

Bron: CROW, publicatie 262: Richtlijnen toeristische bewegwijzering – toeristisch-recreatieve objecten en toeristische routes